

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 71 0 P 240763 19 Rev
Banjaluka, 12.8.2019. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću koje sačinjavaju sudije ovog suda i to, Gorjana Popadić kao predsjednik vijeća, te Jadranka Stanišić i Davorica Delić kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužioca, R.S. iz B. zastupanog po punomoćniku, D.J.Š., advokatu iz B., protiv tužene, S.K., J., zastupane po punomoćniku, B.K., advokatu iz B., radi utvrđenja, odlučujući o reviziji tužioca protiv presude Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 24763 18 Gž od 13.11.2018. godine, na sjednici održanoj dana 12.8.2019. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 240763 16 P od 3.5.2018. godine odbijen je zahtjev tužioca: da se utvrdi da su ugovor o poklonu broj OPU-.../2009 zaključen između parničnih stranaka ovjeren kod notara R.Dž. 20.2.2009. godine i Aneks ugovora o poklonu broj OPU-.../09 od 20.2.2009. godine zaključen kod notara S. G. broj OPU-.../14 od 28.11.2014. godine pravno ništavi; da se utvrdi opoziv poklona prema navedenom ugovoru i Aneksu zbog neblagodarnosti poklonoprimca; da se tužena obaveže da trpi i prizna da se u zemljišnoj evidenciji Republičke uprave za geodetske i imovinsko pravne poslove Područna jedinica B. izvrši promjena prava vlasništva i posjeda na nekretninama koje su sada upisane u zk. ul. broj 3782 k. o. B., k.č. 439/83 i pl. broj 1110 k.o. B. 5, k.č. 1553/1, te uspostavi stanje kako je postojalo prije zaključenja predmetnog ugovora o poklonu i njegovog Aneksa. Istom presudom tužilac je obavezan da tuženoj naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 4.695,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 3.5.2018. godine.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 24763 18 Gž od 13.11.2018. godine, žalba tužioca je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Tužilac revizijom pobija drugostepenu presudu zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava s prijedlogom da se pobijana presuda preinači i udovolji zahtjevu tužioca.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužioca kojim traži da se utvrdi ništavost ugovora o poklonu broj OPU-.../2009 zaključen između parničnih stranaka ovjeren kod notara R.

D. 20.2.2009. godine i Aneks ugovora o poklonu broj OPU-.../09 od 20.2.2009. godine zaključen kod notara S.G. broj OPU-.../14 od 28.11.2014. godine ili da se utvrdi opoziv ugovora o poklonu broj OPU-.../2009 zaključen između parničnih stranaka ovjeren kod notara R.Dž. 20.2.2009. godine i Aneks ugovora o poklonu broj OPU-.../09 od 20.2.2009. godine zaključen kod notara S.G. broj OPU-.../14 od 28.11.2014. godine zbog neblagodarnosti poklonoprimca, te tužena obaveže da trpi i prizna da se u zemljišno knjižnoj evidenciji Republičke uprave za geodetske i imovinsko pravne poslove Područna jedinica B. izvrši promjena prava vlasništva i posjeda na nekretninama koje su sada upisane u zk. ul. broj 3782 k. o. B., k.č. 439/83 i pl. broj 1110 k.o. B. 5, k.č. 1553/1 i uspostavi stanje kako je postojalo prije zaključenja predmetnog ugovora o poklonu i njegovog Aneksa.

Po provedenom postupku prvostepeni sud je utvrdio: da je tužilac otac tužene; da su parnične stranke 20.2.2009. godine zaključile ugovor o poklonu kod notara R.Dž. iz B.broj .../2009, kojim ugovorom je S.R. poklonio svojoj kćerki S.K. k.č. 439/83 upisane u zk. ul. broj 10933 k.o. B. površine 542 m² po novom premjeru k.č. 1553/1 upisana u pl. 1110 k.o. B. 5 u naravi kuća sa dvorištem; da su parnične stranke 28.11.2014. godine zaključile Aneks navedenog ugovora o poklonu kod notara S.G. iz B. pod brojem OPU-.../14 kojim Aneskom ugovora je ugovoreno doživotno pravo uživanja u korist R.S. na predmetnim nekretninama; da među parničnim strankama nije sporno da su predmetne nekretnine stečene u braku S.R. i njegove žene A., roditelja tužene koji imaju i sina Z. koji je zbog bolesti smješten u dom u Njemačkoj; da je nakon smrti žene A., R.S. ostao sam, pa je odlučio da predmetne nekretnine pokloni svojoj kćerki sada tuženoj, S.K. što je i učinio u toku 2009. godine; da se u toku 2013. godine R.S. oženio M.S. zbog čega je zaključen i Aneks predmetnog ugovora o poklonu u toku 2014. godine i ustanovljeno pravo doživotnog uživanja R.S. na predmetnim nekretninama; da među parničnim strankama nije sporno, da tužena od tada rjeđe posjećuje tužioca, jer da više nema potrebe da ona brine o njegovim svakodnevnim potrebama kod ima ženu u kući; da je tužilac u toku 2016. godine podnio predmetnu tužbu nalazeći da ima mjesta da se utvrdi ništavost odnosno opoziv predmetnog ugovora o poklonu i Aneksa tog ugovora zbog neblagodarnosti tužene kao poklonoprimca, obzirom da ga ista ne posjećuje mada je star i bolestan i da time iskazuje nepoštovanje prema njemu.

Temeljem ovakvog činjeničnog utvrđenja prvostepeni sud je zaključio da zahtjev tužioca nije osnovan pa je stoga sudio tako što je donio odluku kao u izreci prvostepene presude. Iz razloga odluke prvostepenog suda proizilazi, da shodno odredbama člana 53. stav 2. i 3. Zakona o stvarnim pravima, te odredbama člana 75. stav 1., 2. i 3. Zakona o notarima, predmetni ugovor o poklonu i Aneks tog ugovora nisu ništavi u smislu odredaba člana 103. Zakona o obligacionim odnosima, jer da nisu protivni navedenim prinudnim propisima. Kako tužilac nije dokazao da su ispunjeni uslovi iz paragrafa 948. i 947. Opšteg građanskog zakonika koji podrazumijevaju da se ugovor o poklonu može opozvati samo usljed osiromašenja poklonodavca zbog kojeg ne bi imao sredstava za život ili iskazane neblagodarnosti poklonoprimca u vidu takve grubosti koje se izjednačava sa izvršenjem krivičnog djela prema poklonodavcu, prvostepeni sud je zaključio, da je neosnovan zahtjev tužioca da se utvrdi opoziv ugovora o poklonu i Aneksa tog ugovora radi neblagodarnosti.

Drugostepeni sud je prihvatio činjenična utvrđenja prvostepenog suda i zaključak tog suda pa je sudio tako što je donio odluku kao u izreci drugostepene presude.

Odluke nižestepenih sudova su pravilne.

Kada se ima u vidu, da je predmetnim ugovorom o poklonu i Aneskom tog ugovora, tužilac kao poklonodavac darovao tuženoj kao poklonoprimcu svoje nekretnine pobježe opisane

u tom ugovoru, te da su navedeni pravni poslovi pismeni i notarski obrađeni, shodno odredbama člana 68. Zakona o notarima ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 86/04, 2/05 i 74/05, 76/05, 91/06, 37/07, 50/10, 78/11, i 20/14) pravilan je zaključak nižestepenih sudova, da navedeni pravni poslovi nisu ništavi u smislu odredaba člana 103. Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list SFRJ", br. 29/78, 39/85, 45/89, 57/89, "Službeni glasnik Republike Srpske", br. 17./93, 3/96 i 74/04 - u daljem tekstu: ZOO), jer da nisu protivni prinudnim propisima.

Shodno paragrafu 948. Opšteg građanskog zakonika, za uspjeh u parnici radi opoziva predmetnog ugovora o poklonu i Aneksa tog ugovora, tužilac je bio u obavezi da dokaže, da je tužena kao poklonoprimec iskazala prema njemu kao poklonodavcu takvu neblagodarnost koja se identifikuje sa obilježjima krivičnog djela kojim se povređuje tijelo ili vrijeđa poštenje, sloboda ili imovina poklonodavca, te da shodno tome poklonodavac osjeća kajanje zbog zaključenja ugovora o poklonu, tako da se isti osjeća ponižen i uvrijeđen.

Drugim riječima, neblagodarnost poklonoprimeca podrazumijeva takvo njegovo ponašanje, kojim se on svjesno, povredom ličnosti poklonodavca, grubo ogriješio o njegove interese.

Kako iz stanja nižestepenih spisa proizilazi: da su predmetne nekretnine bračna tečevina R.S. i njegove žene A., roditelja tužene; da je nakon smrti žene A., R.S. ostao sam i da je o njemu brinula kćerka S.K., sada tužena; da je zbog toga R.S. u toku 2009. godine njoj poklonio predmetne nekretnine; da se u toku 2013. godine R.S. oženio M.S.s kojom živi i koja o njemu brine obzirom da je u poodmaklim godinama i da je osjetljivog zdravlja; da ga tužena iz tih razloga rjeđe posjećuje, ali da se nikad nije nedolično ponašala ni prema njemu ni prema njegovoj novoj supruzi, već da je naprotiv, nakon što se R. oženio M., u toku 2014. godine zaključen Aneks predmetnog ugovora o poklonu kojim je ustanovljeno pravo doživotnog uživanja na predmetnim nekretninama u korist R.S. onda je pravilan zaključak nižestepenih sudova, da tužilac nije dokazao da su ispunjeni uslovi iz paragrafa 948. Opšteg građanskog zakonika za opoziv predmetnog ugovora o poklonu i Aneksa tog ugovora.

Na ovakav zaključak ne utiču revizioni prigovori, da su nižestepeni sudovi pogrešnom ocjenom provedenih dokaza, konkretno iskaza saslušanih svjedoka i parničnih stranka došli do pogrešnog zaključka u pogledu ne postojanja uslova za opoziv predmetnog ugovora o poklonu i Aneksa tog ugovora, jer iz iskaza svih saslušanih svjedoka i parničnih stranaka jasno proizilazi, da je jedina promjena u odnosu između parničnih stranaka, a nakon što se tužilac oženio M.S., što ga tužena rjeđe posjećuje, mada se nikad prema njemu nije nedolično ponašala.

Na ovakav zaključak ne utiče ni činjenica, da je tužilac u poodmaklim godinama i da je lošeg zdravstvenog stanja, jer iz stanja spisa proizilazi, da mu je obezbjeđena sva njega i zdravstvena zaštita bez obzira što je komunikacija između njega i tužene oslabljena, nakon što se oženio.

Obzirom da se revizijom tužioca ne dovodi u pitanje zakonitost i pravilnost odluke drugostepenog suda, te obzirom da odluka drugostepenog suda nije zahvaćena nedostacima na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, valjalo je primjenom člana 248. Zakona o parničnom postupku ("Sl. glasnik RS", br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13) donijeti odluku kao u izreci ove presude.

Predsjednik vijeća
Gorjana Popadić

Tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić